

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.167/2020/6. szám

A felperes:

.....

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Gulyás Zoltán ügyvéd

Az alperes:

.....

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kerekes Edit ügyvéd

A per tárgya:

Személyiségvédelmi igény érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 6.P.20.388/2019/22.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

Az alperes, 6.P.20.388/2019/23.

Í T É L E T

Az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Mellőzi az alperes perköltség fizetésére kötelezését.

A feljegyzett 36 000 (harminchatezer) Ft kereseti és 48 000 Ft (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az alperes a felperes képviselő-testületének tagja. **(település neve)**en a **(utca neve)** utcában működik a **(K.)** Egészségügyi Intézmény. A város vezetői 2016. januárban pályázatot nyújtottak be a Magyar Államkincstárhoz a „Terület és Településfejlesztési Operatív Program” (TOP) keretében az egészségügyi intézmény fejlesztése céljából. A megvalósítás helyszínéként **(település neve)** városát jelölték meg, közelebbi címet azonban nem.
- [2] A felperesi képviselő-testület 2016. november 10-én tartott képviselő-testületi ülésének egyik napirendi pontja a TOP program keretében benyújtott pályázatokról szóló tájékoztató volt. Ebben szerepelt a **(K.)** Egészségügyi Intézmény infrastrukturális fejlesztésére vonatkozó pályázat, rögzítve,

hogyan a megvalósítás helyszíne **(település neve) (ingatlan hrsz.-a)**. A tájékoztatót a képviselő-testület - köztük az alperes - egyhangúan megszavazta és a 286/16. (XI. hó 10.) számú határozatában a tájékoztatóban szereplő pályázatokon történő részvételt az ott megjelölt tartalommal tudomásul vette.

[3] Az egészségügyi intézményt 2018. őszén kezdték építeni a **(ingatlan címe)** telken.

[4] Az alperes 2012. február 12. napján facebook oldalán „Miért oda építik az orvosi rendelőt?” címmel tett közzé bejegyzést. Az írás tartalmazta, hogy többen megkeresték a címben szereplő kérdéssel. Rögzítette, hogy a 2016. januárjában a pályázatban az egészségügyi intézmény felújítása és bővítése szerepelt. Ismertette, az ott megnevezett orvosok véleménye szerint valamennyi egészségügyi intézményt a központi rendelő mellé kellene helyezni. Kifejezésre juttatta, úgy gondolta, ez ismert a város vezetése és az egészségügyi intézmény vezetője előtt is. Rögzítette, ennek tudatában szavazott. Állította, „ezt követően a testület sem a tervezésről, sem az elkészült tervekről nem kapott tájékoztatást. Nem a testület jelölte ki a helyszínt, de azt SEM TUDOM KI DÖNTÖTTE EL, MIÉRT ODA ÉPÜL”. Majd beszámolt arról, hogy a terveket **(alpolgármester neve)** alpolgármester a kérése ellenére nem bocsátotta a rendelkezésére, és kifejtette az építkezés helyszíne ellen szóló érveit.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes módosított keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a jóhírnevét azzal a kijelentésével, hogy „Nem a testület jelölte ki a helyszínt, de azt sem tudom, ki döntötte el, miért oda épül...” (13. sorszámú jegyzőkönyv). Keresete indokolásaként előadta, több képviselő-testületi határozat is született az egészségügyi alapellátás fejlesztésére vonatkozó pályázat benyújtásáról és megvalósításáról. A képviselő-testület - köztük az alperes szavazatával - elfogadta a pályázatokról szóló tájékoztatót 286/2016. (XI. 10.) és 266/2018. (XI. 14.) számú határozatában, amelyekben rögzítésre került, hogy az új egészségház a Belsőfokpart úton kerül kialakításra. Valótlanul állította tehát az alperes, hogy nem a testület döntött az új helyszínről és az új épület létesítéséről. A kijelentés sértő, mert alkalmas annak a hamis látszatnak a keltésére, hogy a beruházásról nem a felperes képviselő-testülete, hanem „más hatalom” döntött. Kérte az alperest az általa megszövegezett tartalmú nyilatkozat közzétételével elégtételadásra kötelezni.

[6] Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a 176. § (1) bekezdés g) pontjára utalással. Alaki védekezése indokaként azt adta elő, hogy a személyiségvédelmi igény érvényesítése iránti per megindítására a felperes képviselő-testülete jogosult, a polgármester a képviselő-testület felhatalmazása hiányában a perindításra nem adhatott meghatalmazást a felperesi jogi képviselőnek. Alaki védekezésének indokait az eljárás szabálytalansága miatti kifogásként is előterjesztette. Érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult. Részletesen kifejtett álláspontja szerint a bejegyzésben közzétett és a per tárgyát képező állítás valós, továbbá az a felperesre sértő tartalommal nem bír. Utalt arra, a felperessel, mint közszereplővel szemben a véleménynyilvánítás határai tágabbak.

Az elsőfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság a 10. sorszámú végzésével a per megszüntetése iránti kérelmet és az eljárás szabálytalansága iránti kifogást is elutasította. A végzés 2019. december 2. napján jogerőre emelkedett.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a facebook közösségi oldalán 2019. február 12-én közzétett bejegyzése azon mondatával „Nem a testület jelölte ki a helyszínt, de azt sem tudom ki döntötte el, miért épül oda...” megsértette a felperes jóhírnevéhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől eltiltotta, kötelezte továbbá elégtételadásra oly módon, hogy tegye közzé a felperes által megfogalmazott közleményt a

közösségi oldalán. Határozatának indokolása szerint a perben csatolt okirati bizonyítékok alapján követhető módon megállapítható, miként alakult a testület döntése úgy, hogy a meglévő régi egészségház fejlesztése helyett új helyszínen, új épület létesüljön. Következésképp valótlan az alperesi írás ezzel ellentétes tényállítása. Ennek alapján a közlés sérti a felperes jóhírnevét, melynek alapján a felperes által kért objektív jogkövetkezményeket alkalmazhatónak találta. A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerinti számított ügyvédi munkadíj megfizetésére.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [9] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Az érdemi ellenkérelmében előadottakat fenntartva hangsúlyozta, valós a per tárgyává tett állítás. Ezzel összefüggésben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:54. § (2) bekezdésének megsértésére hivatkozott.
- [10] Hangsúlyozta, a perben meghallgatott **(alpolgármester neve)** alpolgármester és törvényes képviselő polgármester tanú vallomása alátámasztja, hogy az új helyszínt nem a képviselő-testület jelölte ki: **(alpolgármester neve)** alpolgármester vallomása szerint ugyanis a helyszín kijelölése közös munka, ötletbörze eredménye volt és az új helyszínt formálisan nem terjesztették a képviselő-testület elé, míg a polgármester elmondta, hogy a pályázatban megjelölt helyszínt az alpolgármesterrel és az egészségügyi intézmény vezetőjével egyeztetve jelölték ki. Változatlanul hivatkozott arra, a bejegyzés a felperest sértő közlést nem tartalmaz, holott a jóhírnévhez való jog sérelme megvalósulásának feltétele a közlés valótlan és sértő volta. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság ítéletében nem adta indokát, miért tekinti a közlést a felperesre nézve sértőnek, illetve miért nem tekintette annak tartalmát a szabad véleménynyilvánítás körében elfogadhatónak, figyelemmel a felperes közszereplő voltára. Sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság olyan közlemény közzétételére kötelezte az elégtételadás keretében, amelyet a bejegyzés nem tartalmazott.
- [11] Kifogásolta az eljárás szabálytalansága miatti kifogásának elutasítását, fenntartva, hogy a polgármester a képviselő-testület döntése nélkül nem volt jogosult a felperes nevében személyiségi jogi per indítására.
- [12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a fellebbezés érdemi elbírálásra alkalmatlan, mert nem tartalmazza a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört. Érdemi ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte megismételve keresetének indokait. Hangsúlyozta, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kifogásolt közlés tényállításnak minősül. Megítélése szerint a jóhírnevet sértő tényközlésnek nem kell szükségszerűen objektíve sértő kijelentést tartalmaznia, az a valós tény hamis színben való feltüntetésével is megvalósul.

Az ítéletábla döntésének indokai

- [13] A fellebbezés alapos.
- [14] Az ítéletáblának mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy a fellebbezés érdemben elbírálható-e, s ha igen, milyen körben kerülhet sor az elsőfokú ítélet felülbírálatára.
- [15] A fellebbezés kötelező tartalmi elemeit a Pp. 371. § (1) bekezdése rögzíti. E szerint a fellebbezésben a beadványra vonatkozó alaki kellékek mellett - egyebek mellett - fel kell tüntetni a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört az alapul szolgáló indokok kifejtésével [c) pont], és az anyagi vagy eljárási jogszabálysértést jogszabályhely megjelölésével, kivéve ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés [d) pont].
- [16] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés Pp. 371. § (1) bekezdés a) - d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, korlátot

nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy azt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik, továbbá, hogy a felülbírálati jogkörök közül melynek, vagy melyeknek a gyakorlását kéri a másodfokú bíróságtól.

- [17] A felülbírálati jogkör meghatározása során jogszabályhely megjelölése nem követelmény, a fellebbezésből e körben annak kell egyértelműen kiderülnie, hogy a fellebbező az elsőfokú eljárást, vagy ítéletet milyen szempontból tartja sérelmesnek és ehhez kapcsolódóan kell részletes indokolást adnia. Az alperes fellebbezése nem tartalmazza jogszabályhely feltüntetésével a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört, az azonban megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelését sérelmezte. Kifejtett indokai alapján a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte, azt, hogy az ítélőtábla a bizonyítás eredményét minősítse okszerűtlennek, továbbá a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le.
- [18] A Pp. már hivatkozott 371. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt tartalmi elemet is tartalmaznia kell a fellebbezésnek. Az alperes fellebbezésében csupán a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásához kapcsolódóan jelölt meg anyagi jogszabálysértést, feltüntetve a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését. A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlása kapcsán a felperes a bizonyítékok téves értékelésére hivatkozott, amely lényegében a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértését jelenti, az ennek alapjául szolgáló jogszabályhelyet, a Pp. 279. §-t azonban fellebbezésében nem tüntette fel. Ennek hiányában a sérelmezett tényállítás valósága nem volt vizsgálható. E körben hiánypótlás elrendelésének lett volna helye, az ítélőtábla azonban azt mellőzte, mert az alább kifejtendők szerint az alperes fellebbezése a Pp. 369. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásával is megalapozottnak bizonyult.
- [19] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és személyét sértő, valótlan tényről állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel.
- [20] A személy hírnevét, a személyre, a személy társadalmi magatartására vonatkozó tény - és adatközlések határozzák meg.
- [21] A jóhírnév megsértését megalapozó törvényi tényállás szükségképpen konjunktív elemei:
- [22] 1) valamilyen személyt érintő közlés,
- [23] 2) amely tényállítást fejez ki és
- [24] 3) az objektíve valótlan
- [25] alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására.
- [26] amelyik tényállási elem hiánya kizárja a személyiségvédelmi igény megalapozott érvényesítését.
- [27] A tényállítások a jóhírnevet akkor sértik, ha objektíve valótlan tényről tartalmaznak, amely valótlan tények alkalmasak a felperesről másokban kialakult értékelés hátrányos befolyásolására (BDT2015. 3310, PJD2017. 4).
- [28] A jóhírnév sérelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezésnek tényállási eleme, hogy a valótlan tényállításnak sértőnek kell lennie. Annyiban helytálló a felperes fellebbezési ellenkérelemben kifejtett érvelése, hogy a tényállításnak nem objektíve kell sértőnek lennie. A fentiekből kitűnően azonban az adott valótlan állításnak alkalmasnak kell lennie a konkrét személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. Ez a feltétel érvényesül a jóhírnév sérelmét megvalósító valamennyi törvényi magatartásforma tekintetében, tehát az alól nem kivétel a valós tény hamis színben való feltüntetése sem. Azt csupán megjegyzi az ítélőtábla, hogy a per tárgyává tett közlés megvalósulási formája tényállítás, nem pedig valós tény hamis színben való feltüntetése.
- [29] A személyiségvédelmi igények elbírálása során is alkalmazandó Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint annak megállapításánál, hogy a jogsértés megvalósult-e, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általában elfogadott jelentésük

szerint kell figyelembe venni és valóságos tartalmuknak megfelelően kell értékelni. A jogsértés elbírálásánál nem lehet a használt kifejezéseket elszigetelten vizsgálni, tekintettel kell lenni a szöveggörnyezetre is, és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell vizsgálni. E szempontok szerint értékelve a közlés teljes szövegét, annak tartalma, hogy az új egészségügyi létesítmény helyszínének meghatározása a felperes képviselő-testületének megkerülésével történt. Ennek figyelembevételével megállapítható, hogy sem a közlemény egésze, sem a szöveggörnyezetéből kiragadott, a per tárgyává tett egyetlen mondatba foglalt tényállítás a felperesre sértő tartalmat nem hordoz, ezért a jóhírnévhez való jog megsértését nem teszi megállapíthatóvá abban az esetben sem, ha a tényállítás valótlan. Ez utóbbi feltétel teljesülését azonban az ítéltábla az előzőekben írtakra tekintettel nem vizsgálta.

- [30] Az alperes fellebbezésében sérelmezte az eljárás szabálytalansága ellen előterjesztett kifogásának az elutasítását. A Pp. 156. §-ban szabályozott kifogás az eljárási szabálysértések orvoslásának az eszköze. Az alperes azonban nem az eljárási szabályok megsértésére hivatkozott, az e körben előadottak - ahogyan azt a 9. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítettek szerint maga is előadta - megalapozottságuk esetén a keresetlevél visszautasítását, illetve a per megszüntetését eredményeznék. Az elsőfokú bíróság az alperes erre irányuló kérelmét 10. sorszámú, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett végzésében elutasította. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos álláspontja ezért a jelen jogorvoslati kérelemben már nem volt támadható [Pp. 358. § (1) bekezdés].
- [31] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.
- [32] Erre tekintettel a felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért az ítéltábla mellőzte az alperes elsőfokú perköltség fizetésére kötelezését. Az alperes költségjegyzék csatolásával perköltségét nem számította fel, ennek hiányában ezért pernyertessége ellenére nem volt a felperes perköltségfizetésre kötelezhető (Pp. 81. §).
- [33] A pervesztes felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, ezért a feljegyzett első- és másodfokú eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Szeged, 2020. július 9.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró